

HERFST 2011



Westerkwartier: Ondernemend platteland • Besselink nieuwe gedeputeerde
'voor de kleine dorpen' • Groet'n uut De Wilp • Het Leukste Dorp van Groningen
• Namen, landschap en geschiedenis • Wandelnieuws

NIJSBLAD

veur t Grunneger pladdelaand



VAN DE BESTUURSTAFEL

OVER HET WESTERKWARTIER.

Soms hoor je wel dat het Westerkwartier niet echt Groningen is. Zeg dat niet tegen een Westerkwartierder want die voelt dat niet zo. Westerkwartier is echt wel Groningen. De regio wordt begrensd door de grens met Friesland en Drenthe en aan de andere kant het Reitdiep. Kenmerkend aan de noordoostkant is het Middag Humsterland en het zuidelijk Westerkwartier kent de kleinschaligheid en het coulisselandschap met houtwallen. Hier tref je geen grootse boerderijen maar kleine bedoeninkjes. De volksaard is er gemoedelijk en het verschil in rangen en standen is in het Westerkwartier nauwelijks waarneembaar.

Door deze kleinschaligheid is er een oververtegenwoordiging van kleine bedrijfjes, eenmanszaken of ZZP-ers. Het valt op als je door het gebied rijdt, dat er bij heel veel huizen een reclamebord in de tuin staat. Nergens in het noorden is de concentratie kleine bedrijven zo groot. De regio wordt doorsneden door drie soorten infrastructuur. De A7, het spoor Groningen/Leeuwarden en het Van Starckenborghkanaal. Ten noorden hiervan is het landschap open en het zuidelijke deel is veel beslotener. Soms leveren deze scheidingen bijzondere verschillen op. Zo heeft een boer ten noorden van het Van Starckenborghkanaal vaak een groene overall aan tijdens het werk en de boeren ten zuiden dragen over het algemeen een blauwe overall.

Kenmerkend voor de streek is het Westerkwartiers. Het Gronings verrijkt met Friese accenten en in het zuiden is soms het Drents een beetje te horen. Om het Westerkwartiers te promoten is er een stichting actief onder de naam Mien Westerkwartier. Deze stichting organiseert allerlei activiteiten om de cultuur van het Westerkwartier onder de aandacht te brengen.

Het toerisme in de regio komt langzaam op gang. Het gebied leent zich uitstekend voor een wandel- of fietsvakantie. In het zuidelijk Westerkwartier is de ontginning nog zichtbaar aan de vele kanaaltjes die het gebied doorsnijden. En de laatste jaren hebben zich er heel veel paardenliefhebbers gevestigd. De kleine boerderijtjes met een hoekje grond zijn erg gewild. Door deze nieuwe instroom is het buitengebied in hoog tempo veranderd. Het Westerkwartier kent ook veel dorpen en dorpshuizen die lid zijn van Groninger Dorpen. Krimp is er voorlopig nog niet aan de orde maar ook de vergrijzing en ontgroening zijn er waarneembaar. Door de bezuinigingen bij de overheid is leefbaarheid in toenemende mate een agendapunt. Daarmee wordt een beroep gedaan op iets waar de regio altijd goed in is geweest: de zelfredzaamheid. Dat zit de Westerkwartierders in de genen.

Jan Hut, bestuurslid



Feestelijke presentatie dorpsvisie Jonkersvaart



Feestelijke presentatie dorpsvisie Jonkersvaart

DE VERENIGING GRONINGER DORPEN

De stem van het Groninger Platteland

De vereniging Groninger Dorpen zet zich in voor een leefbaar platteland en behartigt de belangen van de bewoners van de Groninger dorpen. De vereniging doet dit met oog voor diversiteit, oor voor de geluiden uit de dorpen zelf en een brede visie op een leefbaar en vitaal landelijk gebied. De kerntaken van de vereniging zijn informatieverstrekking en voorlichting, ondersteuning van individuele leden, belangenbehartiging en onderzoek. Haar achterban bestaat uit organisaties van dorpsbelangen, dorpshuisbesturen en besturen van wijk- en buurtcentra.

INHOUDSOPGAVE

2) Van de bestuurstafel

Een voorwoord over het Westerkwartier door Jan Hut, ons bestuurslid uit deze regio.



4 - 5) Ondernemend platteland

Voorbeelden op verschillende schaalniveaus en de noodzaak van snelle actie voor snel internet.



6) Besselink nieuwe gedeputeerde 'voor de kleine dorpen'

Een interview met Marianne Besselink, de nieuwe gedeputeerde van Wonen, Welzijn, Zorg, Leefbaarheid en Krimp. Over zichtbaarheid, het gesprek met bewoners en de aanpak van leefbaarheidsproblemen.



7) Informatie voor dorpshuizen

- Topbeheerders met pensioen!
- De Dörpsstee draait op vrijwilligers!

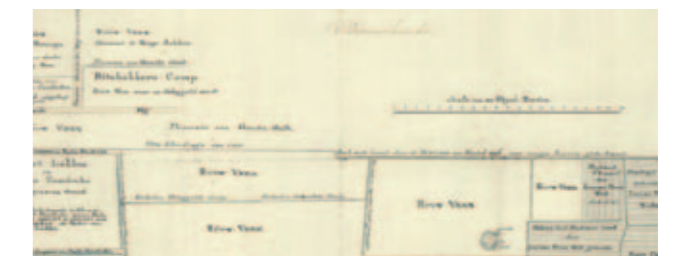


8) Groet'n uut De Wilp

Bestuursleden Sake de Vries en Menzo de Groot vertellen over de activiteiten van de meer dan 125 jaar oude Vereniging Plaatselijk Belang 'De Vooruitgang' uit De Wilp.

9) Het Leukste Dorp van Groningen / veldnamen / wandelnieuws

- Een succesvolle eerste keer van Het Leukste Dorp van Groningen.
- Nieuw project over namen, landschap en geschiedenis.
- Wandelnieuws: georganiseerde wandeltochten in het Westerkwartier & de nieuwe Groningen Loopt!™ verzamelbundel 'Langs dorpen rondom de stad Groningen'



10) Nijs ient kört

Met onder meer: Oproep knelende regelgeving, Eo Wijersprijs, Provinciale Vrijwilligersprijs 2011, Historische bedrijfsarchieven, Boerenerven Oost-Groningen



11) Van de redactie

Met de agenda, colofon en contactgegevens.

12) Ivoren Toren

De column van Dirk Strijker.



ONDERNEMEND PLATTELAND DOOR SAMENWERKING ÉN SNELLER INTERNET!

Op het platteland gaan bedrijvigheid en leefbaarheid vaak hand in hand. Een aantal Westerkwartierse voorbeelden illustreert hoe op dit raakvlak samenwerking tussen verschillende organisaties en particulieren tot welkomte ontwikkelingen en aanpakken in ieders voordeel kan leiden.

REGIONAAL

Ontwikkeld door en voor het gebied zijn bijvoorbeeld de regionale ontmoetingsplekken zoals de Plattelandscafés en ondernemende vrouwenennetwerk Wichter West. Door de open en inspirerende bijeenkomsten versterken de aanwezigen zichzelf, elkaar en de regio, en dat op meer dan één vlak.

Gebiedscommissies worden veelal ingesteld om gestelde overheidsdoelen in een gebied te bereiken. In Nationaal Landschap Middag Humsterland is landbouw de belangrijkste landschappelijke en economische draager. Stond bij de oprichting van de Gebiedscommissie Middag Humsterland het realiseren van ruimtelijke afspraken centraal, inmiddels is haar functie verbreed tot een platform voor algehele gebiedsontwikkeling. De ondernemers zijn vertegenwoordigd via ondermeer LTO Noord en Middag, de ondernemersvereniging van Ezinge e.o. Ook de dorpen doen mee. Bart Bagerman, sinds september ex-secretaris van de Gebiedscommissie: “De komende tijd zetten we vooral in op het opknappen van boerenerven, verbeteren van wandelpaden en een promotioneel project. Ook willen we de ondernemers actiever betrekken bij bijvoorbeeld de invulling van www.middaghumsterland.nl. Een aantal ondernemers heeft een cursus gevolgd en is nu ambassadeur van het gebied.

LOKAAL

Bijna geen dorp waar bedrijvigheid geen punt van aandacht is. In hoeverre dorpsbelangen een rol kan spelen hangt natuurlijk van het onderwerp en het type dorpsbelangen af. Algemeen gesteld: het verbinden van mensen en ideeën, zichtbaar maken van bestaande bedrijvigheid, signalen onder de aandacht brengen, zaken in werking zetten. Zo combineert Plaatselijk Belang Nuis en Niebert lopende ontwikkelingen met diverse punten vanuit hun dorpsvisie. Voorzitter Roelf van der Meulen vertelt: “In het kader van ons project met Landschapsbeheer Groningen (het Dwarsdiep-project, red.) kijken we of we een winkeltje in de molen kunnen gaan inrichten voor de verkoop van meel en aanverwante artikelen. Er is namelijk in ditzelfde project een aantal vrijwilligers bezig met de opleiding voor molengids.

Sinds kort is er een wijngaard in Nuis. Er zijn contacten met de eigenaar om een ‘open huis’ voor bewoners te organiseren. Daarnaast is er sinds enige tijd een zogenaamd Thomashuis, een tehuis waar mensen met een verstandelijke beperking in een vertrouwde woonomgeving kunnen wonen. De eigenaars hebben enige tijd geleden een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor omwonenden en Plaatselijk Belang. Tijdens deze bijeenkomst hebben zij hun plannen bekend gemaakt en wat dit zal betekenen voor de omwonenden. Dit werd erg gewaardeerd en wij als Plaatselijk Belang heb-

ben deze bijeenkomst dan ook zeer gewaardeerd. Er bestaat (nog steeds) behoefte aan een plek waar men een kopje koffie kan gaan drinken tijdens het maken van bijvoorbeeld een fietstocht. We zijn bezig om meer bekendheid te geven aan de musea ‘t Rieuw en het Steenhuis. Wellicht dat zij dan hun openingstijden kunnen gaan verruimen, zodat er op deze manier invulling aan kan worden gegeven”.

Een ander voorbeeld komt uit Grootegast. Om de heringerichte Hoofdstraat in het dorp netjes te houden hebben de gemeente, dorpsbelangen, de handelsvereniging en het cliëntenplatform in 2010 samen een convenant

opgesteld. Er zijn afspraken vastgelegd over afval, terrassen en uitstallingen; met meer verantwoordelijkheden bij de gebruikers dan voorheen. De verwachting is dat dit tot minder vergunningen en minder toezicht en handhaving door de gemeente leidt. De ervaringen zullen ongetwijfeld nog geëvalueerd worden.

TOT SLOT

Van aandachtspunt, naar actiepunt en aan de slag dus! Afhankelijk van het onderwerp kunnen bijvoorbeeld gemeente, ondernemersorganisaties, plattelandshuizen of Groninger Dorpen daarbij ondersteuning bieden.



Restaurant in dorpsgezicht Oldehove



IN ACTIE VOOR SNEL INTERNET

Goed en snel internet is een harde voorwaarde voor de ontwikkeling van economie, leefbaarheid en duurzaamheid van het platteland. Juist ook op het platteland is de achterblijvende toegang tot snel internet voor bedrijven en particulieren een zorgpunt.

Met name internetintensieve bedrijven in bijvoorbeeld landbouw, mkb en zorg worden steeds meer belemmerd door de capaciteitsgrenzen van de huidige infrastructuur. Een verbetering is essentieel voor de uitvoering van dagelijkse werkzaamheden en innovatiekracht van betreffende sectoren.

Er ligt een dringend appel op o.a. gebruikers, aanbieders en overheden om in alle lagen van deze problematiek slimme combinaties te vinden. Sjak Rijkploeg - Statenlid PvdA - en Jan Wigboldus - voorzitter Groninger Dorpen – verwoorden het zo: ‘Als ieder alleen zijn eigen probleem koestert, komen we er niet uit; als we over de schutting kijken wellicht wel’. De tekst van hun in het DvhN

verschenen brief (d.d. 1 april '11) vindt u op WWW.GRONINGERDORPEN.NL.

Recentelijk zijn twee initiatieven opgestart:

1. Provincie Groningen bereidt een conferentie voor.
2. Gemeente Oldambt is aangewezen als Noordoost-Groningse pilot voor het verwezenlijken van snel internet. Dirk Strijker (Mansholt-leerstoel voor Plattelandsontwikkeling, RuG-FRW) organiseerde samen met Oosterlengte een verkennend overleg met diverse stakeholders. Dit resulteerde in een onderzoeksvoorstel dat door RuG-FRW uitgevoerd gaat worden, deels gefinancierd met Europees geld. Groninger Dorpen neemt deel aan bijbehorende Overleggroep Snel Internet Noordoost-Groningen.

Het is belangrijk dat bewoners ook een signaal afgeven! Lees de Ivoren Toren in dit Nijsblad. Tijdens onze thema-avonden dit najaar komt dit onderwerp waarschijnlijk ook aan bod.

INTERNATIONAAL ONDERZOEK

Binnen het Europese DERREG-project, gefinancierd door de EU, wordt onderzocht hoe plattelandsregio's het beste ontwikkeld kunnen worden in de context van verdergaande internationalisering. In oktober 2011 vindt de eindconferentie plaats.

Aan de hand van vier thema's (Work Package, WP) werden verschillende Europese regio's onderzocht en vergeleken. Zo ook het Westerkwartier vanaf 2009, in het kader van WP1 en WP4:

WP1: 'Global engagement and local embeddedness of rural business'

WP4: 'Capacity building, governance and knowledge systems'

Ook voor de regio's zelf zijn de uitkomsten natuurlijk interessant vanwege de opgedane informatie en diverse aanbevelingen o.a. voor het mkb. Onderzoekster Wiebke Wellbrock van Wageningen Universiteit heeft aangegeven dat dit najaar een terugkoppelingsbijeenkomst van de resultaten in het Westerkwartier plaatsvindt.

Meer informatie/documenten: WWW.DERREG.EU, WIEBKE.WELLBROCK@WUR.NL

BESSELINK NIEUWE GEDEPUTEERDE 'VOOR DE KLEINE DORPEN'

"Leefbaarheid zit 'm in gemeenschapszin"

Marianne Besselink oogt energiek. Ze zit rechtop in haar stoel, spreekt met enthousiaste gebaren en is de deur weer uit voor je er erg in hebt. Ze heeft er zin in. De eerste bezoeken in de provincie zitten erop en er is al heel wat afgepraat bij diverse belangenclubs. "Men moet beeld en geluid hebben bij wat ik doe. Wat wij als Provincie bedenken, samen met bijvoorbeeld gemeenten, kan op de tekentafel best wat lijken. Maar voorstellen moeten wel uitvoerbaar zijn in de dorpen."

Opgegroeid in het 250 zielen tellende Stieltjeskanaal in Drenthe is de nieuwe gedeputeerde van Wonen, Welzijn, Zorg, Leefbaarheid en Krimp, buitengewoon goed bekend met kleine dorpen en de problematiek die daarbij hoort. Maar ze is er niet pessimistisch over. Integendeel. Besselink: "Het dorpsleven en een gelukkige jeugd zijn voor mij aan elkaar gekoppeld. En ook vroeger hadden dorpen te maken met leefbaarheidsproblemen. Ook toen al vertrokken winkels, de melkboer en andere voorzieningen uit de dorpen. Maar daar kwamen allerlei andere initiatieven voor terug. Initiatieven vanuit de bevolking zelf. Als Provincie kun je zoiets niet organiseren, maar de initiatieven kun je wel stimuleren. En dát zie ik vooral als mijn taak".

KWALITEIT

Besselink merkt de waardering als ze langskomt om met mensen te praten en om te kijken bij wat er leeft en gebeurt. Maar heeft ze ook een visie voor ogen wat ze de komende jaren wil bereiken? "Jazeker, en daarbij moeten we de rol van de Provincie wel goed zien. Verwachtingsmanagement is heel belangrijk. Als Provincie schep je mede de kaders. Hoe zorg je er voor dat de dorpen toegang hebben tot goede voorzieningen? De Provincie gaat de kaders niet zelf invullen. Dat is niet onze taak. Wat wij als Provincie bijvoorbeeld, in overleg met de gemeenten, hebben besloten is dat de krimpregio's woon- en leefbaarheidsplannen gaan opstellen. En de Provincie maakt dit ook financieel mogelijk. De gemeenten zijn vervolgens, samen en in overleg met de inwoners, aan de slag gegaan om deze



Marianne Besselink



Van links naar rechts: Max van den Berg, Wiebe van der Ploeg, Marianne Besselink, Piet de Vey Mestdagh, William Moorlag, Wilma Mansveld, Mark Boumans en Henk-Jan Bolding.

plannen vorm te geven. Er zitten veel ideeën in de samenleving. Gebruik ze. Daarnaast kunnen de bewoners zelf ook iets doen. Wil je als dorp zaken in stand houden, dan kun je in de benen komen en zelf leuke ideeën en initiatieven ontwikkelen." Ze vervolgt: "De leefbaarheid zit 'm volgens mij in de gemeenschapszin. Mét elkaar, voor elkaar". Volgens Besselink is er de afgelopen tijd veel gesproken over leefbaarheid en is het nu tijd om daadwerkelijk aan de slag te gaan. Dat is niet gemakkelijk, want men heeft elkaar allemaal nodig en er zullen besluiten worden genomen, bijvoorbeeld door de schoolbesturen die worstelen met de vraag 'hoe houd je de kwaliteit van het onderwijs en de spreiding ervan op peil'. Er moeten pijnlijke keuzes gemaakt worden. Doe je dat niet, dan houd je op termijn voorzieningen over die niet meer de kwaliteit leveren die ze zouden moeten leveren. Ik hecht eraan dat hierover het gesprek plaatsvindt en dat de oplossing van onderop, dus met de mensen om wie het gaat, tot stand komt.

REGELDRUK

Besselink zal het niet schuwen om wat te porren onder kabinetsleden. Om ervoor te waken dat het huidige kabinet de zelfredzaamheid van de bevolking niet als het ei van Columbus ziet. "Het vorige kabinet beseftte dat de leefbaarheidsproblematiek een bovenregionaal probleem was. Het huidige kabinet zegt dat de regio's deze problemen best zelf kunnen oplossen. Daar ben ik het niet mee eens. We moeten de vinger aan de pols houden en blijvend aandacht bij het Rijk vragen. Bijvoorbeeld voor het verminderen van de regeldruk zodat lokale initiatieven meer kansen krijgen."

DE DÖRPSSTEE DRAAIT OP VRIJWILLIGERS!

Dorpshuizen hebben vaak niet het geld om personeel in dienst te nemen. Verpachten kan, maar lang niet overal valt droog brood te verdienen. Bovendien past een commerciële bedrijfsvoering lang niet altijd bij een dorpshuis. De Dörpsstee in Noordhorn is één van de vele dorpshuizen in onze provincie die ervoor gekozen hebben, volledig op vrijwilligers te draaien. Hoe krijgen ze dat voor elkaar?

We bezoeken De Dörpsstee terwijl vrijwilligers druk bezig zijn met het maken van hapjes. Wilt de Boer, vrijwillig beheerder van De Dörpsstee, kijkt tevreden toe. In het dagelijks leven is hij werkzaam als Dental Technicus maar dat weerhoudt hem er niet van bijna dagelijks in De Dörpsstee aanwezig te zijn. De Boer draait bardiensten maar is ook verantwoordelijk voor de inkoop en coördineert de vrijwilligers.

De Dörpsstee wordt beheerd door de vereniging dorpsbelangen. Bestuurslid Jennifer Moesker heeft veel respect voor de beheerder: "Het rare is dat de meest fanatieke vrijwilligers fulltime werken. We snappen ook niet hoe Wilt het allemaal doet. We denken dat hij een tweelingbroer heeft".

De Boer: "Ach, je doet het niet alleen. Ik heb nooit moeite met het vinden van vrijwilligers. Als ik een kwartiertje rondbel heb ik er zo een paar te pakken. Je moet ze ook vertroe-

telen en vooral niet afblaffen. Het moet leuk zijn om hier te werken!"

Dat loopt in andere dorpen wel eens anders. Moesker verklaart: "We hebben hier een grote groep vrijwilligers. Dat voorkomt dat mensen het gevoel krijgen dat het een verplichting is. Er is altijd wel iemand anders die kan. Ik ben altijd weer blij verrast hoeveel mensen hun best doen voor het dorp".

De Boer: "En ook het bedrijfsleven zet z'n beste beentje voor. De groenteboer leverde gratis bananen voor de onlangs georganiseerde basketbal clinic. Het tuincentrum levert elke kerst twee gratis bomen aan De Dörpsstee".

Het klinkt allemaal te mooi om waar te zijn. Zijn er dan helemaal geen valkuilen?

De Boer: "Je moet niet te afhankelijk worden van één vrijwilliger. Ik ben daarom bezig een collega-beheerder in te vinden. En voor de schoonmaak zijn moeilijk vrijwilligers te vinden. Toiletten poetsen is niet het meest populaire werkje".

Moesker: "Belangrijk is dat je alles strak regelt. Iedereen hier kent zijn verantwoordelijkheden en het wordt niet geaccepteerd wanneer je over de schreef gaat. Alle barvrijwilligers hebben een instructie gevolgd en tijdens een bardienst wordt er geen drup gedronken. Niemand staat hier smoor achter de bar".



Simon Veninga krijgt een lintje



Wethouder Boersma bedankt Jan van Dijk



Wilt de Boer en Jennifer Moesker

TOPBEHEERDERS MET PENSIOEN!

Afgelopen september gingen twee bijzondere beheerders met pensioen. Na 24 jaar beheerder te zijn geweest van Dorpshuis De Leeuw in Garmerwolde, nam allereerst Simon Veninga op vrijdag 2 september afscheid. Met een oldtimer werd hij naar het dorpshuis gebracht, waar een volle zaal hem opwachtte, toezong en vele mensen hem toespraken. Onder hen ook burgemeester Van de Nadort van Ten Boer, die Veninga onderscheidde met een lintje in de Orde van Oranje Nassau. Voor zijn inzet voor het dorpshuis, maar ook omdat hij voorzitter is geweest van de plaatselijke voetbalclub, de Vereniging Dorpsbelangen Garmerwolde, de visvereniging en voor zijn rol als mantelzorg.

Niet minder druk was het 10 september in De Ruitenvelder tijdens de afscheidsreceptie voor Jan van Dijk ('dou moar gewoon, proat moar plat'). Bijna 30 jaar werkte Van Dijk als beheerder van dit multifunctionele centrum in Froombosch. Hij deed dit als ambtenaar van de gemeente Slochteren en naar volle tevredenheid, zo bleek uit de vele cadeaus en mooie woorden. Treffend samengevat door Jan van Beek, vertrekend voorzitter van het stichtingsbestuur, die Van Dijk 'een ambtenaar zonder horloge' noemde. Als blijk van waardering werd bovendien de foyer omgedoopt in "Jan van Dieks proathorntje". Klazien Smedes volgt Van Dijk op.

In elke aflevering van dit Nijsblad wordt een dorp of dorps huis in onze provincie nader bekeken. Deze keer kijken we naar het dorp De Wilp.

GROET'N UUT

De Wilp



Menzo de Groot en Sake de Vries



Waterpartijen in Plan De Wilpstervaart

De Wilp ligt in de gemeente Marum. Het dorp werd gesticht door Friese veenarbeiders en telt vandaag de dag een kleine 1700 inwoners. De naam van het dorp komt van de weidevogel de wulp maar dan uitgesproken op z'n Fries. Per slot van rekening ligt De Wilp op de grens met Friesland.

We spreken met voorzitter Sake de Vries en secretaris Menzo de Groot van Plaatselijk Belang 'De Vooruitgang'.

De Groot: 'Vorig jaar vierde onze vereniging haar 125-jarige bestaan. Belangenbehartiging is in die jaren altijd onze belangrijkste taak geweest. We zijn geen activiteitencommissie maar houden ons bezig met de leefbaarheid van ons dorp. We vormen de schakel tussen dorp en overheid. We zijn zeer tevreden over het contact met de gemeente die altijd bereid is mee te zoeken naar oplossingen'.

De bestuursleden bezochten tijdens de Groninger Dorpendag de workshop over dorpsbudgetten maar zijn nog niet van het nut overtuigd. De Vries, al bijna 20 jaar actief bij Plaatselijk Belang: 'Het is maar net wat je onder een dorpsbudget verstaat. Wij krijgen een vergoeding voor het onderhouden van voorzieningen zoals de abri's en het eendenverblijf. Maar als zo'n dorpsbudget wordt aangewend voor een barbecue zie ik het nut er niet van in. Steek dat geld liever in de voorzieningen'.

De Wilp is een forensendorp geworden maar er is wel degelijk sprake van samenhang. De Groot: 'De mensen

zijn altijd bereid het een en ander te doen. Maar je merkt ook dat mensen minder tijd hebben, bijvoorbeeld omdat beide ouders werken. Het aantal buurtverenigingen is enorm teruggelopen'.

Toch is De Wilp een vitaal dorp met goede voorzieningen. Veelal ondergebracht in Dorps huis 'Op de Welle' dat je met recht multifunctioneel mag noemen. De Vries: 'Wij werken nauw samen met het dorps huis. Er zit daar een prima bestuur. Samen hebben we ons flink ingespannen voor het behoud van het consultatiebureau en dat is gelukt. Nu de bibliotheek nog'.

Het behoud van voorzieningen is de rode draad van de dorpsvisie die in april gepresenteerd werd. De Vries: 'De dorpsvisie ziet er niet alleen professioneel uit. De plannen die er in staan zijn ook reëel. Onze eerste speerpunten zijn de realisatie van woningen en een ontmoetingsplek voor de jeugd'.

Plaatselijk Belang voert daarom bewust een stevige lobby richting politiek. De Groot: 'Een actief dorp bereikt meer. Wij bezoeken bijvoorbeeld regelmatig inspraakavonden van politieke partijen. Als ze je kennen, zullen ze je ook eerder opzoeken. We zijn een compleet dorp en het is onze ambitie dat zo te houden'.

DE DICHTSTBIJZIJNDE GRONINGEN LOOPT!™-ROUTE IS WEST 4. CHECK DE GRONINGEN LOOPT!™-WEBSITE VOOR DE MEEST ACTUELE SITUATIE.

HET LEUKSTE DORP VAN GRONINGEN

Dit jaar werd voor het eerst deze strijd tussen Groninger dorpen georganiseerd, en wat een succes. Wat deden er veel dorpen mee en wat kunnen deelnemende dorpen terugkijken op bijzondere initiatieven en ontmoetingen.

De verkiezing heeft heel duidelijk laten zien waar de sterkte van dorpen ligt en hoe fanatiek Groningers kunnen zijn. Mensen denken bij dorpen in Groningen vaak ten onrechte aan krimp en ontvolking. Dat is in veel dorpen helemaal niet aan de orde: ze barsten van de vitaliteit en de creativiteit en hebben bestaansrecht. Veel dorpen hebben zich van

hun beste kant laten zien. Ze hebben duidelijk gemaakt dat ze bij de tijd zijn, dat ze bijvoorbeeld prima gebruik weten te maken van sociale media. Dat kleine dorpen wat in het nadeel waren met de stemmethode, is een kleine kritische noot die de pret niet mocht drukken.

Groninger Dorpen feliciteert winnaar Zevenhuizen met deze mooie overwinning. Dat de uiteindelijke top 3 geheel uit het Westerkwartier komt, is een toevaligheid die de redactie van het Nijsblad niet had voorzien bij de keuze voor het Westerkwartier als rode draad van deze editie.

NAMEN, LANDSCHAP EN GESCHIEDENIS

Dit najaar start een project rond het verzamelen van namen uit het landschap en dan vooral veldnamen. In dit project komen twee initiatieven bij elkaar.

Het kenniscentrum Landschap (Rijksuniversiteit Groningen) ontwikkelt een website over de landschappen in Noord-Nederland. Iedereen kan daar straks verhalen en afbeeldingen toevoegen, zodat deze bewaard blijven. Op deze website is ook plaats voor veldnamen.

Veldnamen gebruiken bewoners voor kleine stukken grond en vaak zeggen ze iets over de ligging of een gebeurtenis. Deze namen dreigen verloren te gaan en daarmee verdwijnt ook plaatselijke geschiedenis. In het Westerkwartier nam daarom een aantal organisaties het initiatief om veldnamen te gaan verzamelen. Gesprekken met bewoners zijn een belangrijk middel. Ook nam de historische vereniging Aeldakerka

(Oldekerk-Niekerk-Faan) contact op met de Groninger Archieven op zoek naar namen in historische bronnen. Er groeide een nieuwe samenwerking en de betrokkenen willen het project provinciebreed maken.

Als start van dit project zijn er op 29 september en 13 oktober informatieavonden rond het inventariseren en vastleggen van landschapsnamen in onze provincie, met de nadruk op veldnamen. Daarna wordt een vervolproject opgezet, handleidingen gemaakt en gaan we op zoek naar vrijwilligers en andere belangstellenden.

Nadere informatie vindt u op WWW.VELDNAMENWESTERKWARTIER.NL en op [HTTPS://FACEBOOK.COM/GRONINGERARCHIEVENDEVERDIEPING](https://FACEBOOK.COM/GRONINGERARCHIEVENDEVERDIEPING) U kunt ook mailen: verdieping@groningerarchieven.nl



Veldnaam Pottebakkers camp, op kaart Lucaswolde uit 1810



Leidijk in 1972, bij het zgn. vijf-gemeenten-punt

GEORGANISEERD WANDELEN

Steeds meer mensen gaan wandelen en veel mensen doen dat ook door deel te nemen aan een georganiseerde wandeltocht. In het Westerkwartier springen twee georganiseerde tochten eruit. Het gaat om de jaarlijkse Billie Turf Tocht halverwege juni en de Abel Tasman Struuntocht die om de vier jaar in september wordt gehouden. Beide tochten bieden naast het wandelen veel vertier, wat door de wandelaars hoog gewaardeerd wordt. De uitstraling van dergelijke evenementen op een regio is groot. De Billie Turf Tocht wordt georganiseerd door de Stichting Wandelsport7Huizen, de Stichting Promotie Lutjegast organiseert de Abel Tasman Struuntocht.

WANDELEN RONDOM DE STAD

Inmiddels zijn zeven nieuwe Groningen Loopt!™ routes klaar! Pak de wandelschoenen en geniet van deze mooie wandelroutes, verzameld in de bundel 'Langs dorpen rondom de stad Groningen'. Kijk voor info op: WWW.GRONINGENLOOPT.NL. Net als de al bestaande routes, hartstikke leuk voor in het kerstpakket!



Brede school Nuis Niebert



Agridag Zevenhuizen



Agridag Zevenhuizen

AGENDA

kijk voor meer informatie op www.groningerdorpen.nl

- 13 oktober.....Plattelandscafé Sterke Dorpen Buurthuis Mellenshorst Haren
- 27 oktober.....Groninger Beursvloer Oosterpoort Groningen
- 8 + 16 november.....Thema-avond met 4 actuele thema's
- 26 november.....Excursie 'Duurzaamheid'



Leden die willen kennismaken met het bestuur of punten willen aankaarten of bespreken: u bent van harte welkom bij het Bestuursproatje, tijdens de bestuursvergaderingen van de vereniging Groninger Dorpen! De bestuursvergaderingen in dorpshuizen in de provincie vinden vrijwel maandelijks plaats. Komt het bestuur bij u in de buurt, dan ontvangt u een uitnodiging.

NIJS IENT KÖRT

OPROEP: KNELLEDE REGELGEVING

Groninger Dorpen roept dorpsbelangen en dorpshuizen op om hun ervaringen met knellende regelgeving met negatieve gevolgen voor de leefbaarheid te melden bij het Meldpunt Knellende Regelgeving, via de website WWW.VANMEERNAARBETER.NL. (ook voor meer informatie over hoe met de melding wordt omgegaan). Dit kan tot 31 december 2011. Het meldpunt maakt deel uit van de krimpstrategieën van de provincies Groningen, Zeeland en Limburg.

VEENKOLONIËN: EO WIJERSPRIJS

De komende tijd is de Veenkoloniën onderwerp van studie voor de deelnemers aan de Eo Wijers-prijsvraag 2011-2012. De prijsvraag draait om een uitdagende opgave voor ontwerpteams waarbij inwoners, ondernemers en overheden betrokken moeten worden en die de Veenkoloniën ook echt iets moet opleveren. Dorpsbelangen in de regio ontvangen een uitnodiging voor de Veenmarkt op 12 oktober.

PROVINCIALE VRIJWILLIGERSPRIJS 2011

Kent u goede voorbeelden, of bijzondere prestaties van vrijwilligersorganisaties in onze provincie? Nominaties in de categorieën Zorg, Leefbaarheid en Jeugd konden tot 1 oktober a.s. worden aangemeld via www.provinciegroningen.nl. Tussen 31 oktober en 13 november kan iedereen via deze website stemmen op de genomineerden.

BOERENERVEN

Tot 2014 kan Landschapsbeheer Groningen eigenaren van een flink aantal Oost-Groningse boerenerven ondersteunen bij het versterken van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden hiervan. Dit kan met advies en subsidie, vanuit het project 'Boeren en Buitenlui Oost-Groningen'. Informatie via Heilien Tonckens, o.a. met speciaal erf-spreekuur in het plattelandshuis Oost-Groningen in Winschoten.

10 JAAR BOERENNAATUUR

Op 23 september vierde BoerenNatuur haar 10-jarig jubileum in Plaats Melkema in Huizinge. BoerenNatuur is het samenwerkingsverband van, inmiddels, 60 Agrarische Natuurverenigingen (ANV's) uit Groningen, Friesland, Drenthe en Flevoland. Gefeliciteerd!

HISTORISCHE BEDRIJFSARCHIEVEN

Het RHC Groninger Archieven en enkele archieven in Oostfriesland starten een grensoverschrijdend bedrijfsarchievenproject. Het doel is bedrijfsarchieven veilig te stel-

len en waar mogelijk toegankelijk te maken voor onderzoekers en andere belangstellenden. Het gaat voornamelijk om archieven van het mkb; vooral daarvan zijn maar weinig bewaard gebleven. Op de te ontwikkelen website vindt u de links naar inventarissen van historische bedrijfsarchieven, nieuws, onderzoeksresultaten en een discussieforum. Het project is te volgen via WWW.FACEBOOK.COM/GRONINGERARCHIEVENDEVERDIEPING. Oproep: heeft u tips, nuttige informatie of eigen archiefmateriaal? Dan kunt u projectmedewerkers Emmy Iwema of Riemer Janssen benaderen via verdieping@groningerarchieven.nl.

NAAR HET PLATTELANDSPARLEMENT

Op 12 november 2011 is alweer het vierde nationale PlattelandsParlement in Den Haag. Groninger Dorpen zal ook aanwezig zijn. Er is nog plek! Wie gaat mee om Groningen te vertegenwoordigen? Aanmelden via WWW.PLATTELANDSPARLEMENT.NL.

BEGROTING PROVINCIE GRONINGEN 2012

Voor informatie over de Programmabegroting 2012 van de Provincie Groningen verwijzen wij naar WWW.PROVINCIEGRONINGEN.NL.

NIEUWE KERN MET PIT

In september is de nieuwe inschrijfronde voor Kern met Pit 2012 gestart. Kijk op WWW.KERNMETPIT.NL voor meer informatie.

PROMOTIE STADSWEG

Het is alweer een tijd geleden dat de Damsterdiepvisie ontwikkeld werd. Promotie van de Stadsweg – tracé van de oude handelsroute tussen Groningen en Delfzijl – is als een van de laatste specifieke Damsterdiepprojecten opgepakt. Dit najaar wordt onderzoek over het versterken van de zichtbaarheid en (toeristische) mogelijkheden rond de Stadsweg afgerond. De regio wordt er dan zeker bij betrokken.

REDACTIE

Met veel enthousiasme heeft Agmar van Rijn de redactie enige tijd versterkt. Met haar eigen plannen erbij werd het echter te druk. De redactie bedankt Agmar voor de fijne samenwerking!

DIGITOAAL NIJSBLAD

Groninger Dorpen geeft ook een (gratis!) digitaal Nijsblad uit. Via onze website kunt u zich aanmelden.

COLOFON

Redactie:

Rogier Verhagen
Maartje Kiep
Pieter Knol
Gilian Wijnalda

Met (tekst)bijdragen van:

Dirk Strijker

Foto's:

Pag. 1: Mieneke Zevenberg
Pag. 6: Provincie Groningen (Cvdk met gedeputeerden)
Pag. 7: Jessica Steur (Simon Veninga krijgt een lintje)
Pag. 8: Jakob-Jan v/d Laan (waterpartijen in Plan De Wilpstervaart)
Pag. 9: Kaartje gemaakt door S.C. Buwama Aardenburg (1810, Collectie GrA 817-1279)
Pag. 9: M.A. Douma, 1972, Collectie GrA, 818-6451 (Leidijk in 1972, bij het zgn. vijf-gemeenten-punt)
Pag. 10: Theo Boonstra (2 foto's Agridag Zevenhuizen)
Overige foto's: medewerkers Groninger Dorpen

Vormgeving:

Fenna Houwen (Fenatic)

CONTACT

Groninger Dorpen
Postbus 23
9790 AA Ten Boer
t 050 306 29 00
f 050 306 29 09
e info@groningerdorpen.nl
l www.groningerdorpen.nl

Bezoekadres

Hendrik Westerstraat 24
9791 CT Ten Boer

Redactie

Voor het aanleveren van kopij, mail de redactie: nieuwsbrief@groningerdorpen.nl.

De deadline voor aanlevering voor de eerstvolgende uitgave is 7 november.

ISSN: 184-060X



Groninger Dorpen wordt gesteund door de Provincie Groningen



Uitzicht in de omgeving van het Dwarsdiep, Lucaswolde

IVOREN TOREN

Dirk Strijker Hoogleraar Plattelandsontwikkeling op de Mansholt-leerstoel aan de Rijksuniversiteit Groningen

Op de barricaden

Ik heb u al eens eerder lastig gevallen over het ontbreken van snel internet op het Groninger platteland. Inmiddels heeft mijn gezeur resultaat gehad. Niet dat er al gegraven wordt, maar er zijn vorderingen. Allerlei clubs zijn er achter gekomen dat het ontbreken van glasvezel een directe bedreiging voor ons platteland is. Het ziekenhuis verwacht dat er internet is om via dat medium uw herstel in de gaten te houden. Als u geen snel internet thuis heeft, dan gaat u maar een poosje naar een verzorgingstehuis.

Oosterlengte en de andere thuiszorgers hebben binnenkort te weinig personeel om alles met de hand te doen. Voor uw steunkousen komen ze nog wel langs, maar kijken of het nog wel goed met u gaat en of u uw medicijnen wel genomen heeft, dat kan ook per internet. Heeft u geen internet, dan moet u het zelf maar oplossen.

Het postorderbedrijf wil u best een nieuwe sta-op stoel leveren en thuis bezorgen, maar dan moet u wel per internet bestellen en telebankierend betalen. Geen verbinding? Geen stoel! Kortom, u kunt wel vertrekken als u geen glasvezelaansluiting heeft. U heeft zelfs een probleem als u helemaal geen computer heeft en die ook nooit zult willen hebben. Een huis of bedrijf waar geen toegang tot snel internet is, wordt onverkoopbaar. En het doet er niet toe dat u kerngezond bent en geen medische zorg nodig hebt. Want uw opvolger heeft wel een computer en hij heeft waarschijnlijk vroeg of laat wel medische klachten.

Allerlei groepen zijn nu bezig om stappen te zetten om snel, snel internet te realiseren. Ik ben er ondertussen achter dat dat alleen met glasvezel te bereiken is. Telefoondraad of kabel biedt geen soelaas.

Er zijn bedrijven die glasvezelnetwerken aanleggen, maar alleen in stedelijk gebied, niet in uw dorpje. Ik heb de laatste tijd aangezet bij allerlei bijeenkomsten over dit probleem. Daarom weet ik nu hoe het moet: u moet het zelf doen. U moet, individueel en in groepsverband, uw gemeentebestuur, de Provincie en Den Haag onder grote druk zetten. Raadsleden, wethouders, gedeputeerden, gedogers, zet ze onder druk en EIS glasvezel, en wel nu ogenblikkelijk.

Blokkeer wegen, zeg lidmaatschappen en abonnementen op, stuur e-mails, gebruik spreektijd, bewerk de lokale pers en DvhN en RTVNoord. U krijgt namelijk geen internet als u het niet zelf gaat halen. Uw dorp loopt dan leeg, uw huis wordt onverkoopbaar, uw medische zorg wordt beëindigd. Dorpsbelangen, zet het op de agenda voor de eerstvolgende jaarvergadering en onderneem actie. Ik meen het echt! Als u nu niets doet dan gaat het mis.

Dirk Strijker

U KUNT REAGEREN VIA OOGSTGETUIGE@RUG.NL